

1999. december 20. - **A kínai nagykövet a portugál gyarmat átvételéről**

A Hongkong felől szárnyashajón érkező látogató percek alatt megkapja a belépővizumot, és máris indulhat a nevezetes város fölfedezésére. A lüktető forgalom, az egyre-másra épülő házak, bevásárlóközpontok és irodaházak mind arról győzik meg a kíváncsiskodó külföldit, hogy Makaóban a helyzet változatlan, a szerelvény simán fut, és a váltó átállítása nem okoz majd fönnakadást. A rövid megszakításokkal több mint négyszáz év óta tartó portugál fennhatóság december 20-án végleg megszűnik, és Makaó visszatér az anyaországához. Ebből az alkalomból beszélgettünk Chen Guoyannel, a Kínai Népköztársaság nagykövetével.

- Ezen a nyáron a Tienanmen téren nem láttam olyan órát, amely a Makaó visszatéréséig hátralévő időt mutatta volna. Ez talán kisebb jelentőségű esemény, mint a hongkongi egyesítés?

- Makaó visszatérése az anyaországához nagyon fontos esemény, és a jelentősége ugyanaz, mint Hongkong esetéé volt. A Kínai Népköztársaság ezzel az eseménnyel visszاسzerzi szuverenitását Makaó fölött. Mindkét esemény egyaránt azt bizonyítja, hogy a gyakorlatban érvényes Teng Hsziao Ping egy ország, két rendszer elmélete.

- Mikor jött létre a megállapodás a két kormány között?

- A Kínai Népköztársaság és a Portugál Köztársaság kormányai 1987-ben írták alá a Makaóra vonatkozó megállapodást, és 1993-ban a VIII. országos népi kongresszus hagyta jóvá a különleges közigazgatású terület alaptörvényét.

- Adódtak nehezen megoldható problémák?

- A megbeszélések nagyon sok témát érintettek, és természetesen mindkét fél előterjesztette a saját igényeit. A tárgyalások során nem merültek föl nehézségek, és viszonylag gyorsan, sikerült megállapodunk.

- Milyen törvényes előírások lesznek érvényesek Makaóra?

- Ugyanolyan státusa lesz Makaónak is, mint Hongkongnak. Megőrzi a társadalmi berendezkedését, és magas fokú autonómiával rendelkezik majd. Annak tehát nincs jelentősége, hogy Pekingben van-e visszاسzámláló óra. Ugyanolyan nyitott marad, mint eddig.

- Mik a legfontosabb pontjai ennek a szerződésnek?

- Hasonlóan a hongkongihoz, leszögezi, hogy egy országon belül két társadalmi rendszer működik. Az anyaország gondoskodik Makaó védelméről, de különleges közigazgatási terület lesz, és megmarad a kapitalista berendezkedés. Nagyfokú autonómiát fog élvezni.

- Megőrizheti-e politikai berendezkedését a különleges közigazgatású terület?

- Igen, ugyanúgy, mint Hongkong.

- Makaón is van már új vezetőség?

- 1998. május 5-én alakult meg a különleges közigazgatású régió előkészítő bizottsága, és azóta megválasztották az autonóm terület vezető testületeit, valamint a főkormányzót Edmund Ho Hau Wah személyében.

- A hongkongi tapasztalatokat bizonyára hasznosítják Makaó esetében is.

- Hongkong több mint két éve tért vissza az anyaországához. Továbbra is stabil maradt a helyzet, a társadalom, Hongkong lakossága megnyugodott, az emberek ugyanazokat a jogokat gyakorolhatják, mint korábban, jól érzik magukat, és ugyanúgy élhetik életüket, dolgozhatnak, mint azelőtt. A gazdasági fejlődés is változatlan, a térséget érintő közelmúltbeli pénzügyi válság ellenére. Mindezek a kedvező tapasztalatok jól alkalmazhatók majd Makaón is. A helyi lakosság is megnyugodva fogja tapasztalni, hogy változnak majd a körülményei.

- Hongkongban sok gondot okoztak az illegális bevándorlók. Az anyaországi lakosság szabadon utazhat majd a jobb megélhetés reményében Makaóra, vagy lesznek korlátozások?
- Makaón is elég nagy a zsúfoltság, ezért ott is ugyanolyan szigorú bevándorlási jogszabályok lesznek érvényesek, mint Hongkongban. Turistalátogatásra lehetőségük nyílik az anyaországiaknak, de a letelepedésre csak bizonyos esetekben kaphatnak engedélyt
- A nagykövet úr mikor látogat el Makaóra?
- Sajnos még nem jártam sem Hongkongban, sem Makaón, de végleges hazatérésem után szeretnék mielőbb ellátogatni mindkét területre - fejezte be nyilatkozatát Chen Guoyan, a Kínai Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. ZÉTÉNYI ZOLTÁN FOTÓ: 2Z FOTÓ&MÉDIA

A Kantontól délkeletre, Hongkongtól délnyugatra, a Délkínai-tenger partján fekvő különleges közigazgatású terület mindössze 19,3 négyzetmérföldet foglal el. A félszigethez tartozik két sziget (Taipa és Coloane) is, melyeket hidak kapcsolnak a szárazföldhöz. A mintegy 400 ezer fős lakosság 95 százaléka kínai, a többi portugál. Eddig a portugál és a kínai is hivatalos nyelv volt. Vasco de Gama történelmi útját követően Jorge Alvares volt az első portugál, aki 1513-ban Makaó földjére lépett. Ezt követően a portugálok megszerezték a kínaiaktól az árucseré monopóliumát, majd kereskedelmi központot építettek ki a Gyöngy folyó torkolatánál. A térségben a későbbiekben a hollandok, az angolok és spanyolok vetélkedtek a portugálokkal a befolyás megszerzéséért.